

Er landssvikoppgjøret

rimelig, hr. statsråd?

10-2-49
Etter pressereferatene fra møtet med Oslo Sakførerforening skal De, hr. statsråd Gundersen, ha uttalt blant annet: «Det faktiske forhold er at for storparten av de passive medlemmer har oppgjøret bestått i bøter, rettighetstap og i enkelte tilfelle erstatning, eller i påtaleunntatelse. Det må sies å være rimelig — — —»

Er De oppmerksom på at fleste- parten av de passive medlemmer foruten å bli kastet ut av sine stillinger med øyeblikkelig virkning også måtte ut av sine hjem med seg og sin familie? Er De likeledes oppmerksom på at de fleste av disse mennesker ble fratatt livs- poliser, pensjonsinnskudd og andre sparemidler for at den ilagte bot skulle bli betalt?

Er De likeledes oppmerksom på at den årelange arbeidsledighet flere av disse måtte gjennomgå undergravde dem både fysisk og psykisk. For å oppholde livet måtte mange selge det meste de hadde av sine hjems kjæreste eiendeler.

Ja, dette var de faktiske forhold, hr. statsråd. Bøter og rettighetstap har vært én side av rettsoppgjøret, men den annen side og vel den som har hatt de mest skadelige virkninger er de lovløse utkastelser fra hjem og arbeid som ble foretatt — før domstolene hadde talt. Den slags kan neppe sies å være særlig rimelig selv om det ble en del av programmet på våre frigjøringsdager.

Det er kanskje en av grunnene til at neppe så svært mange av selv de passive NS.-medlemmer er blitt overbeviste demokrater enda.

«Passiv».

Det innsenderen skriver er nok dessverre delvis riktig. Men det er vel utslag av den alminnelige fordømmelse som NS-folkene hadde pådratt seg. Vi tror at virkningene av denne fordømmelse ville ha vært enda tyngre og enda mer langtrekkende dersom ikke rettsoppgjøret var kommet «imellom» d. v. s. dersom ikke rettsoppgjøret hadde fanget inn i siviliserte og rettslig velbegrunnede former den ville hevnløst og den sterke tendens til selvtekt som var en særdeles alvorlig realitet enten man likte den eller ei.